Miljøbevægelsen NOAH
Nørrebrogade 39
2200 København N
Tlf. 35361212 • Fax. 35361217
noah@noah.dk • www.noah.dk

Til
Miljøminister Connie Hedegaard
cc.
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Folketingets Energiudvalg
Folketingets Europaudvalg

København, den 26. juni 2007

NOAH-Energi og Klima opfordrer Regeringen til at stramme den danske holdning til EU's CO2-kvotehandelssystem, ETS, ved Rådsmødet (miljø) torsdag den 28. juni 2007

Regeringen bør modsætte sig,

- **at geologisk lagring af CO2 (CCS) kan inkluderes i ETS**
- **at lagring af CO2 i jord og skov (sinks) kan inkluderes i ETS,**
- **og at gratistildelingen af kvoter fortsætter.**

EU's kvotehandelssystem, som står over for en revision, er på dagsordenen på Rådsmødet (miljø) den 28. juni 2007. I anledning af Rådsmødet har Miljøministeriet sendt et samlenotat med udkast til den danske holdning til Folketingets Europaudvalg.

Notatet indeholder bl.a. en gennemgang af ETS. Det var også et af emnerne på miljøspecialudvalgets møde den 6. juni 2007.

CCS (indfangning og oplagring af CO2 fra kraftværker mv.)

NOAH tog ved EU miljøspecialudvalgets møde afstand fra at inkludere CCS i kvotehandelssystemet. Der mangler grundlæggende en diskussion i Danmark om hvorvidt det overhovedet er ønskeligt at lukke op for et teknologisk fix som CCS.

Regeringen er nu tilsyneladende parat til at acceptere CCS under forudsætning af, at "teknologiens miljømæssige integritet og det juridiske ansvar er fuldt afklaret, samt at CCS ikke tilsidesætter indsatsen for vedvarende energi og energieffektivisering."

Efter NOAH's mening vil en satsning på CCS *i sig selv* tilsidesætte indsatsen for vedvarende energi og energieffektivisering, idet de samfundsmæssige investeringer til CCS vil blive enorme - i størrelsesordenen 4-6 mia. kr. per anlæg. Det vil gå ud over udviklingen af de vedvarende energiteknologier.

Det er også helt usikkert, om den deponerede CO2 reelt vil forblive der, hvor man vælger at pumpe det hen. Der vil blive tale om storskalaforsøg, der grundlæggende strider mod EU´s og Danmarks erklærede miljøpolitik om, at miljøproblemerne skal løses ved kilden og ikke ved fortynding og deponering.

Miljøbevægelsen NOAH er medlem af Friends of the Earth International (FoE-I), som er verdens største sammenslutning af miljøorganisationer med medlemmer i 73 lande.
Kun en organisation i hvert land kan være medlem. I Danmark er det Miljøbevægelsen NOAH.
På europæisk plan er 30 af organisationerne samlet i Friends of the Earth Europe (FoEE)

Det juridiske ansvar for hvem der skal betale, hvis noget går galt, er ligeledes helt åbent.

Hvis CCS inkluderes, vil der blive tale om rene foræringer eller subsidier til kraftværker og medfølgende konkurrenceforvridning i forhold til VE-teknologierne. Samtidig vil det være et klart signal til energiselskaberne om, at de ikke behøver at investere i energibesparelser og vedvarende energi, men kan fortsætte med at udvinde og bruge fossil energi, så længe den findes. Der er desuden grund til at frygte, at EU herefter vil gå ind for, at CCS kan blive anerkendt som et virkemiddel i Clean Development Mechanism (CDM). [1]

Gratistildeling af CO2-kvoter

På specialudvalgsmødet var alle fire repræsenterede miljøorganisationer samt 3F modstandere af at tildele gratis kvoter til den forurenende industri.

Miljøbevægelsen NOAH har altid været modstandere af kvotehandelssystemet som sådan. Tildeling af gratis kvoter til f.eks. nye kulkraftværker understreger yderligere kvotehandelssystemets svaghed. Et mindstekrav bør derfor være, at alle kvoter bortauktioneres.

Gratistildeling af CO2-kvoter fører til flere kulværker – stik imod hensigten med systemet. Det fremgår af en arbejdsrapport (nr. 23) udarbejdet for Miljøstyrelsen. Investeringer i ny kapacitet vil skifte fra gas og vedvarende energi til kul med en *øgning* af CO2-emissioner i størrelsesordenen 40 mio. ton pr. år til følge. (Kun i Norden og Tyskland). CO2-kvoter er til dato blevet foræret til nye kraftværksprojekter som reelle økonomiske tilskud.

Med forslaget som det foreligger vil den overvejende del af kvoterne blive tildelt gratis. Den danske regering tilslutter sig dette på trods af bivirkningerne.[2]

Lagring af CO2 i jord og skov

Regeringen støtter "som udgangspunkt" også, at lagring af CO2 i jord og skov (såkaldte *sinks*) godkendes som virkemidler i ETS. NOAH mener, at dette er helt uacceptabelt og uklogt set i forhold til miljøet såvel som de internationale klimaforhandlinger.

---

[1] NOAH mener, at CCS har en lang række negative konsekvenser; jf. fx vores henvendelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 13. februar 2006 netop vedrørende CCS i CDM. (Bilag 1).

[2] Regeringen siger ganske vist, at *"tildeling af gratiskvoter bør reduceres betydeligt til fordel for obligatoriske minimumssatser for bortauktionering, som er en enkel, fair og omkostningseffektiv metode til fordeling af kvoter frem for uddeling af gratiskvoter, samt modvirker "windfall" profitter (utilsigtede profitter som følge af tildeling af gratis kvoter)"*, men man siger også, at der er behov for, at *"der i kvotesystemet sker en øget harmonisering og gennemsigtighed af tildelingskriterier mhp. at reducere eventuel konkurrenceforvridning som følge af kvotesystemet, herunder sikre det rette miljømæssige incitament samt harmonisering af tildeling af kvoter ved etablering af nye installationer,"*

Det vil være forbundet med store problemer at monitorere, om der reelt er sket et optag af kulstof i jorden. Det skyldes først og fremmest den store naturlige variation, der findes i jordens kulstofindhold, variation som følge af prøvetagning og målemetoder, samt at den årlige tilvækst i kulstofindholdet er meget lille i forhold til den variable baggrund. Det vil derfor kræve måleserier over mange år samt mange prøver fra den enkelte lokalitet at afgøre, om der reelt er sket en ophobning af kulstof i jorden, der kan berettige en tildeling af kvoter. Allokeringsplanernes perioder skal være korte af hensyn til det samlede systems dynamik, men kvoter tildelt som følge af sinks vil aldrig kunne verificeres inden for den enkelte allokeringsperiode.

Lagring af CO2 i jord er også en flygtig foranstaltning, hvor gevinsten let kan sættes over styr, hvis arealanvendelsen ændres på ny, eller der igen skiftes til mere intensive landbrugsmetoder. Skove, der har udløst CO2-kvoter, kan brænde på et øjeblik og frigive årtiers opsamling af CO2. Det vil kræve store omkostninger og et kæmpe bureaukrati at kontrollere kulstofpuljerne i jord og skov.

Ydermere er den videnskabelige basis for at regne med CO2-optag i vegetation og jord specielt i tempererede områder yderst usikker. De nyeste videnskabelige resultater siger således, at de stigende temperaturer og længere perioder med tørke betyder, at planternes CO2-optag er på vej ned, og at denne tendens sandsynligvis vil fortsætte.

Vi frygter, at resultatet meget sandsynligt kan blive, at landbruget og skovbruget tildeles en række meget "usikre" kvoter som følge af løfter om ændret arealanvendelse eller mindre intensiv jordbehandling, der formodes at føre til øget optag af kulstof i jord og planter, og at disse "usikre" kvoter kan sælges i ETS til f.eks. kraftværker, der vil omsætte kvoterne til en stensikker udledning af CO2 ved forbrænding af kul, olie eller gas.

Såfremt EU vedtager sinks som lovlige virkemidler under ETS, åbner man en ladeport i de internationale klimaforhandlinger, hvor netop sinks har været et stort stridsemne i forbindelse med fastlæggelse af, hvilke projekttyper der skal være lovlige under CDM.

Høring

NOAH beklager, at behandlingen på specialudvalgets møde ikke har sat sig spor i Samlenotatet, idet indholdet er helt uændret fra før til efter mødet.

for

NOAH's Energi- og Klimagruppe

Kim Ejlertsen og Palle Bendsen

Bilag: CO2-lagring ad bagdøren. Henvendelse fra NOAH til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.